

KAKO SPRIJEĆITI **POPLAVE** I ŠTA RADITI U SLUČAJU POPLAVA

Finansira
Evropska unija

IPA PROGRAM PREGOGRANIČNE SARADNJE
BOSNA I HERCEGOVINA - CRNA GORA

ZAŠTITA OD POPLAVA

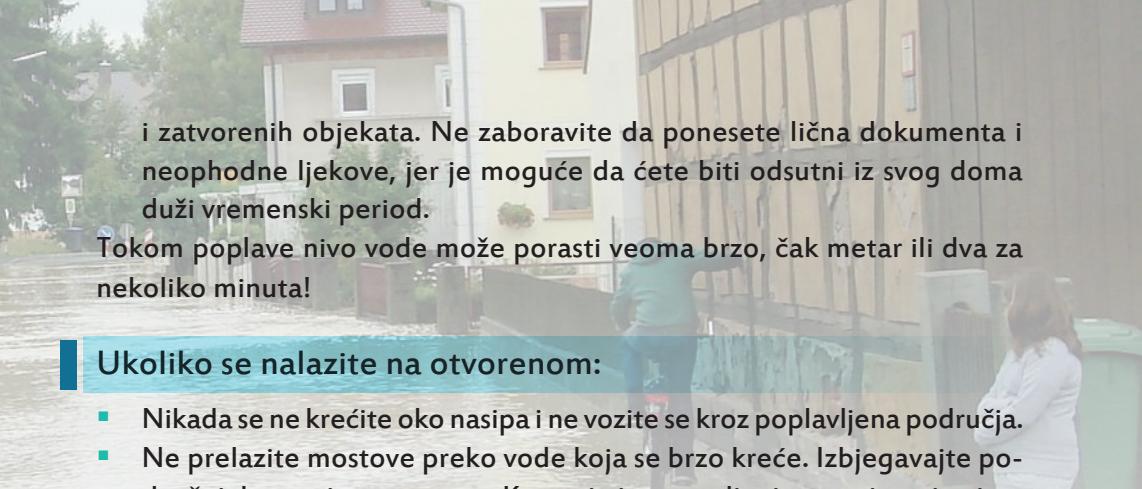
Poplave su jedna od najčešćih prirodnih nepogoda koje uglavnom nastaju kao rezultat obilnih ili dugotrajnih padavina, naglog otapanja snijega i leda, nadolaženjem podzemnih voda i sl. Poplave se mogu desiti svuda, uključujući oblasti sa niskim rizikom, nekada i iznenada i bez najave.

Šta možete preduzeti kako biste smanjili rizik od poplava kao i štetu u slučaju njihove pojave?

- Upoznajte se sa rizikom od poplava u vašem području. Utičite na to da se u vašoj školi ili na radnom mjestu prate upozorenja i pripremi plan za reagovanje u slučaju poplava.
- Držite važne dokumente u vodonepropusnim kontejnerima ili kutijama i kreirajte njihove digitalne kopije.
- U domu uvijek imajte komplet prve pomoći, baterijske lampe, radio na baterije i uvjerite se da svi članovi porodice znaju gdje se nalaze i kako se koriste.
- Uvijek imajte na raspolaganju zalihe hrane, pitke vode i ljekova u slučaju da morate odmah napustiti svoj dom. Imajte na umu specifične potrebe članova svoje porodice, a ne zaboravite ni na potrebe kućnih ljubimaca. Nabavite dodatne baterije i uređaje za punjenje mobilnih telefona, slušnih aparata i sl.
- Tokom perioda kada nema poplava ponašajte se odgovorno, ne bacajte otpad u rijeke, potoke i kanale, a ako primijetite otpad u koritima ovih vodotoka, prijavite to nadležnoj komunalnoj službi.
- Ne bacajte otpad u šahtove za odvod atmosferskih voda.

Tokom poplave:

- Potrudite se da ostanete informisani i pratite saopštenja i instrukcije nadležnih službi.
- Ako ste u podrumu ili prizemlju, popnite se na gornje spratove.
- Isključite električne uređaje, gas i struju na glavnom prekidaču. Ne dodirujte žice i opremu mokrim rukama ili nogama. Ne pijte vodu iz slavine, može biti zagadena.
- Ukoliko vam je od strane nadležnih službi rečeno da se evakuišete, učinite to odmah i u skladu sa njihovim uputstvima. Evakuišite kućne ljubimce i domaće životinje, a ako to nije moguće, oslobođite ih iz ograđenih

i zatvorenih objekata. Ne zaboravite da ponesete lična dokumenta i neophodne ljekove, jer je moguće da ćete biti odsutni iz svog doma duži vremenski period.

Tokom poplave nivo vode može porasti veoma brzo, čak metar ili dva za nekoliko minuta!

Ukoliko se nalazite na otvorenom:

- Nikada se ne krećite oko nasipa i ne vozite se kroz poplavljena područja.
- Ne prelazite mostove preko vode koja se brzo kreće. Izbjegavajte po-dvožnjake, nasipe, mostove. Kretanje i zaustavljanje na ovim mjestima može biti vrlo opasno, jer vas poplavni talas može povući sa sobom.
- Izbjegavajte područja gdje je procijenjeno da postoji rizik od pojave odrona i klizišta.
- Dodite brzo do najbližeg visokog područja, izbjegavajući pravac prema padinama ili vještačkim nasipima koji bi se mogli urušiti uslijed padavina ili kretanja vode.
- Nemojte voziti automobil poplavljenum ulicama, podvožnjacima ili podzemnim prolazima. Voda bi mogla biti dublja i brža nego što izgleda, a nivo vode mogao bi uništiti automobil.
- Ako vozite, ne blokirajte ulice i puteve. Oni su neophodni kako bi spa-silački timovi nesmetano funkcionali.
- Držite se dalje od zgrada koje su okružene plavnim vodama. Ako morate ući, budite oprezni, možda postoje neka skrivena oštećenja, naročito u temeljima.

Nakon poplave:

- Vratite se kućama tek kad nadležni organi procijene da je to bezbjedno.
- Budite oprezni u područjima sa kojih se plavna voda povukla jer putevi mogu biti oštećeni i mogu se urušiti pod teretom automobila.
- Tokom čišćenja nosite čvrste radne rukavice, zaštitnu odjeću i čizme i nosite odgovarajuće štitnike za lice ili maske ako čistite pljesni ili druge ostatke. Očistite i dezinfikujte sve površine koje su bile izložene poplavi.
- Izbjegavajte hodanje u poplavnim vodama jer one mogu sadržati opasan otpad i biti zagadene. Držite se dalje od zgrada koje su okružene ovim vodama, a ako morate ući, budite veoma oprezni jer možda postoje neka skrivena oštećenja, naročito u temeljima.

- Budite oprezni zbog rizika od strujnog udara. Ne dodirujte električnu opremu ako je mokra ili ako stojite u vodi. Isključite struju, ako je to moguće, da biste izbjegli električni udar.
- Prije upotrebe vode za piće, uvjerite se da su njenu ispravnost potvrdile nadležne službe. Ne konzumirajte hranu koja je došla u kontakt sa poplavnom vodom, može biti zagadena.

Čak i kada se plavna voda povuče, opasnost i dalje postoji!

Jedinstveni evropski broj za pozive u hitnim
slučajevima/Operativno-komunikacioni centar
Direktorata za zaštitu i spašavanje – **112**

Služba zaštite i spašavanja – **123**

Ovaj vodič je urađen uz finansijsku podršku Evropske unije i Ministarstva javne uprave Crne Gore. Sadržaj vodiča je isključiva odgovornost Fondacije za razvoj sjevera Crne Gore – FORS Montenegro i ne odražava nužno stavove Evropske unije i Ministarstva javne uprave Crne Gore.